

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelen minden csütörtök és vasárnap reggel.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kollár A. könyvkereskedése.
hol az előfizetések és hirdetések felvételnek.

Tizennegyedik évfolyam.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre
2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 10 fillér.
Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Kulturállam, Magyarország.

— Óda az iskolaév kedétre. —

Furcsa, nagyon furcsa kulturállam vagyunk mi egyébként derék magyarok, akik még messze-messze ott tartunk, hogy azt kezdjük csak becsülni és észrevenni, aki akárhogy is, de végig kinlódta a középiskola nyolc osztályát, és azután áll, áll, kenyér és relativ élnitűdás nélkül a tülekedő emberkaoszban, amíg végre egy nagyot löknek rajta és író protekcióval bejuttatják valahova 60, ejszd hatvan korona havi fizetéssel díjnoknak, ahol igaz, alig tud megélni parányi fizetéséből, de ahol »ur«, ahol esetleg hajdu szalutál neki, a díjnak urnak, ha bemegy a hivatalba. Mert kérem szeretettel, hiába tagadjuk, mi vagyunk a legerősebb kasztrendszerű nemzete a világnak, mert nálunk az nem uri ember, aki küzd, dolgozik, és jólétet teremt maga körül és nincsen adóssága, de például van egy tisztességes kereskedése és amellet fáradtságosan szerzett pozitív tudása és műveltsége, nem, ez nálunk nem uriember, hanem ez, kérem, egy valaki, egy kereskedő, aki véletlenül nekem vagy Önnek azért Berger ur, mert még tartozom neki, egyébként azonban csak: ni, ott megy Berger vegyeskereskedő.

Van természetesen nálunk is fehér holló számba menő kivétel és nem szeretném ha ez az írásom úgy festene mintha nálunk a kereskedőt sosem vennék uriszámba, hát elismerem megcsik ez is, de azért erdői Erdő Elemér egy koronás napidíjas ur, a kedves fiát, aki szeledien megbukott a gimnáziumban, mégis csak azzal fenyegeti: inasnak adlak te gazember, pedig az én familiámnak minden tagja ur volt eddig.

Érdemes kérem szépen egy percre megállanunk X. Y., vagy Erdő ur eme önértetes kijelentésénél, mert ebben a pár szóban sajtóságos tömörséggel jelentkezik a magyar közép, vagy mit tudom én, milyen osztály kasztjának egész elmaradott gondolkodás módja. Mert nálunk ez a határozatlan határközt mozgó osztály, nem a tudományért taníttatja — és gyakran kényszeríti vergődni — a fiát, hisz tudja előre, hogy a további iskolázatásra ugy sincs módja, hanem csak legyen legalább jól-rosszul megszerzett érettségije, mert a derék apa familiájában még nem volt nem ur: kereskedő. És szinte ataviszikusan irtózik attól a gondolattól, hogy az Arpád fiának esetleg reggeltől-estélig kell dolgoznia, talán jó fizetéssel, de kereske-

dőként, holott lehet egy koronás napidíjas is.

A pár nap mulva megnyíló iskolák juttatták eszembe ezt a néhány gondolatot és iratják le velem ezt a pár utósört, hogy addig, amíg nem értékelik nálunk is a kereskedő pályát érdeme szerint, nem tisztulnak meg a felsőbb iskolák az olyan tömegtől, amely ezen a reális pályán pompásan érvényesülhetne, de mert »ur« akar lenni, lateinként kerül az életbe.

Megoldatlan problémák.

— Vásártérrendezés. —

Az időszakonkinti, országos vásárok, amelyek hajdan hatalmas, kereskedelmi és ipari esemény számba mentek, ma már nemcsak hogy sokat vesztettek értékükből, hanem ugyszólván tökéletesen feleslegessé váltak. Ez különösen a nagyobb és fejlődő városokra áll, ahol minden ipari és kereskedelmi terméket megkaphatnak a fogyasztók benn a városban. Ilyenesben tehát tényleg nélkülözhető a vásárok annál is inkább, mert az általuk előidézett csekély forgalmi haszon nem áll arányban azzal a kárral, amelyet a vásárhelyekül szánt óriási területek kihasználatlansága idéz elő. A nagyobb forgalmi-központoktól távolabb eső falvakban mégcsak van néminemű értelme ezeknek a nagy vásároknak, habár a mai fejlett közlekedési viszonyok mellett, abszolúte nem ütközik nagyobb nehézségbe a szükségesletek messzebb helyről való beszerzése, a helyben gyártott iparcikkék pedig, — amelyeknek mindenképpen és szükségszerűleg megvan a rendes fogyasztó közönségük — nem ezeken a vásárokon kelnek el főleg. Végeredményben tehát a falvakban és kisebb városokban arra jó a vásár, hogy egy évben többször szabadon bicská-hassanak, ihassanak és verekedjenek az emberek.

Nálunk Baján sem jelent semmi különösen nagyobb forgalmat a vásár, hisz belparunk és kereskedelmünk eléggé fejlett, hogy a szükségletet kielégítse, exportunk stagnálásán pedig fájdalom jelenleg nincs az a vásár, amely segíthetne. Van tehát egy hatalmas, parlagon heverő terület, amely elenyészően csekély hasznat hajt vásártérként, míg parcellázva busásan lehetne értékesíteni.

Minden városfejlesztés természetesen arra gravitál, amerről a legnagyobb forgalmat kapja, tehát a vasútállomás felé kellene leginkább fejlődnie Bajának is. Frappans példa erre a szükségesegre Szabadka, Zombor és főleg Ujvidék, egyedül Baja hasonlítana végkép a vasútállomás felé egy 5000 lakójú faluhoz, ha az érkezőnek ne tünneke rögön a tanítóképző intézet a szemébe. Pedig megvan nekünk az arafelé terjedésre alkalmas helyünk, csak rendeznünk kellene a vásártérrel olyképpen, hogy a mostani tét helyett, a vásárok részére a Pesti-ut felé és a jelenlegi állatvásártér egy részére kellene helyet jelölni, s az így nyert szabad terület pedig parcellázható lenne, s építkezéssel csakhamar biztosítani lehetne a város arca való fejlődését, építését is.

Ugy hisszük, könnyen keresztül lehetne vinni ezt a tervet, annélkül, hogy bárkinek is sértendő jogos érdeket, hisz azért a vásár megmaradna, csak valamivel messzebb helyen, ami nem jöhet rosszallag számításba ilyen, a város fejlődését előmozdító terv keresztülvitelénél.

Kérjük az illetékeseket fontolják meg ezt a kérdést, amely esetleg szintén nagyban hozzájárulna ahhoz, hogy városunkba végre egy kis életet, életre, produkálásra való képességet oltunk.

A B. S. E. és Z. S. E. klubközi versenye.

Pompásan sikerült klubközi uszóversenyt rendezett a Bajai Sport Egylet 27-én, vasárnap félég-meddig a Zomborban megtartott nemzetközi verseny revansául. A versenyen hatalmasan domináltak a bajaiak, — a zomboriak csakis a 12 évben alóliak elsődíját nyerték — és javukra dől el végleg a Zomborban holt versenynek dekládát, s a M. A. F. C. által följárlott vándordíj. (Pompás ezüst serleg, amelyet a zombori hölgyek ajánlottak föl eredetileg.) Föltűntet keltett még a verseny folyamán az, hogy Boros Iván a Demjánt verő Jambort 70 m. után kiállásra kényszerítette. Az eléggé rossz időik, a némineműleg nem megfelelő pályátan lelik magyarázatukat. Az alsó-tálpák elhelyezésének kellemetlensége főleg a fordulónál hatott kellemtlenül a versenyzőkre. A főbb eredmények a következők: 4×50 m. staféta a M. A. F. C. vándordíjért. I. B. S. E. csapata (Bellosits, Boros I., Klauber, Bajai dr.) Idő 2:15 II. Z. S. E. (Acéi, Jónás, Jámbor, Jámbor.) Bellosits rögtön 2 testhoszszal előnyt szerez, amit a bajaiak végig megtartanak. 100 m. mellúszás. I. Boros I. (B. S. E.) II. Rex Ernő. (B. S. E.) Boros a starttól kezdve előre tör, de Jámbor egyideig nyomába halad, majd a forduló után Boros elhúz, úgyhogy 70 méternél 6 m. előnye van, mire Jámbor kiáll. Idő: 1:30. 100 m. bajnokság. I. Bajai dr. (1:15) II. Boros G. Bajai dr. fölényesen győz. Vegyes staféta. I. B. S. E. A Z. S. E. visszalép. 50 m. főverseny. I. Bellosits (B. S. E.) 34 mp. II. Jámbor (Z. S. E.) Klaubert keresztesé miatt diszkvalifikálják. Hátúszás 50 m. I. Devich, imponáló idővel. (42 mp.) 400 m. bajnokság. I. Bajai dr. (6:42) II. Schmidt (Z. S. E.) III. Kollár Kálmán. Bajai dr. természetesen óriási fölényrel be. Megleppő trenirozottságot árul el Kollár. Vízipótló mérkőzés. B. S. E. és Z. S. E. közt. Eredmény 2:12 B. S. E. javára. (Féldí 2:3 Baja javára.) Első féldíjban Bajai nagy indispozícióval küzd, de a másodikban kitűnő összejátszással egymásután 9 goalt lő.

A verseny 1 $\frac{1}{2}$ óráig tartott, mely után a versenyzők a Nemzeti szállóba vonultak ebédre, majd délután négy órakor megkezdették az atletikai versenyeketa Lőkertben, amelyek eredményeiről, helyszüketa miatt csakis jövő számunkban számolhatunk be. Este társas vacso-

rát rendezett a B. S. E. a zomboriak tiszteletére, amely után pompás táncmulatság következett, feszelen jókedvvel, étellel, mélyen az éjféle nyúlva, sőt amikor a szürke hajnal hasadozott még akkor is igen nagy volt a vigasság a Lőkertben. Reggel négy órákor többen kikisértek a vonathoz a zombori vendégeket, akiknek hisszük nem fáj nagyon a bajaik győzelme, hisz a szerencse forgandó, és egyáltalában nem lehetetlen, hogy jövőre a Z. S. E. Zomborban kínálja meg a bajaikat az ezüst serlegben habzó pázsúgvel.

H I R E K .

Köszöntöm a közeledő bálós éjszakákat...

— Szines vers, szürke próza. —

Nekem lehetetlenül komoly és játékos az élet, csodásmódon, szinte kéjesen szenvedek, és tudok néha, egy-egy percére mindent mindent felejtani, multat és vívódást, fáradt napokat és rideg szobákat, meséket verseket, Színt, és kitudok bontakozni a csókok és ölelések emlékeiből, amik, finoman, véresen szurkálják folyton a szívemet meg az agyamat. Mintha ópium álomba süppednék olyankor tévova, félnék mosolygással fakó ajkaim körül és örülni a legalább egy pár percig tartó magam — felejtkezésem a fizikai létén kívüli való fátyolos létezésemen. Csillároknak kell lobogniuk, fényesen, vakító, karsu nő alakú antik csillároknak ünnepélyes fényvel, meg muzsikának kell vonaglania a partúmszó, bágyadt levegőben, és hallanom kell lányokat kacagni, élni, vágyni, s ebből a kaotikus hang, szín és illatmámortól kell fakadnia az én jó, szomorú, ritka, élelet-felejtő mámoromnak, amely nem tarthat sokáig, csak egy pár gyönyörű, éjjeli percig. Mert nem tarthat sokáig, csak néhány éjjeli percig, aztán kinyílnak fáradt szemeim, eloszlik a varázsos homály, és fáj, fáj, imádkoztat megint az élet, aki olyan kevés bálós éjszeket, olyan rövid feledést ad csak az alázatossan könyörgő, sápadt vért és holtra szurkált szívű, mámort hajhászóknak... Nekem kell már, nagyon kell, jöjjön hát a fonnyadt idegű ősz, a tompafényű éjszakával, és bájjalja, meg sok sok lánykacagással, muzsikával... Jöjjön a nervózus ősz és hideg, hideg tél, jöjjön és hozza a bálókat, mert igen-igen kellene most sok mindent felejtennem és atkoznom illenék magam, mert nem tudok most bátornak lenni, és nem sírni és nem bírni, könnyen, haiken elköszönni valakitől egy furcsa, hosszú, bolond csókkal így: agyó, én finom, karsu Tubarózám, agyó most csókok, szomorú szemek, agyó most sugott, titkos, bus beszédek, agyó... ki tudja, hogy hova megyek?, de messze-messze-messzire megyek...

... De nem tudok így, bátran így beszélni, a csók az kell, és kell a szemem is, és kell nekem az ősz, s a fáradt báli éjék, és kell nekem az agyat szívő kéjek, és kell a mámor, kell a muzsika, — fehér Tubám, most mondja mit csináljak, — hát várok, szomorúan, de folyton pirosbodnak előttem a fogyó napok, és köszöntöm a közeledő bálós éjszakákat... Hát várok, várok, és reményvel — de jó lesz néha nem lenni, — köszöntöm a közeledő bálós éjszakákat...

Atlay.

— A város közigazgatási bizottsága rendszeres havi gyűlését szeptember 8-án helyett, a közbeforduló ünnep miatt, szeptember 6-án tartja.

— A **bajaiak Keoskémének**. A keoskéméti károsultak javára a polgármesteri hivatalhoz újabbán a következő adományok érkeztek: Bajavidéki Takarékpénztár 25 k. Az izr. nőegylet gyűjtőívén: Bajai izr. nőegylet 20 k. Reich Gyuláné 10 k. özv. Reich Bernátné, Reich Vilmosné 5—5 k. özv. Reich Salomonné, Schön Antalné, Milkó Vilmosné, dr. Rosenberg Samuné, Herzfeldné 3—3 k. Feuermann Sománé, özv. Berger Zsigmondné, dr. Lemberger Arminné, Loschitz Béné, Lemberger Rezsóné, Pollák Bernátné, Hesser Gyuláné, Schlesinger Gyuláné, Tausig Jakabné, Weidinger Benőné, Erdélyi Gyuláné, Freund Lázárné, dr. Dömötör Kálmáné, Grünhut Miksáné 2—2 k., összesen 83 korona.

— **Áthelyezés.** Dr. Ritter Gyula szolgabíró Palánkára helyezték át Bárjóról, helyette pedig a bajai szolgabírószághoz Dr. Brestyánszky Miklós tapolyai szolgabírót jón.

— **Alapszabály felterjesztés.** A nem régen megalakult Bajai Evész Egyesület tegnap terjesztette föl jóváhagyás végett kidolgozott alapszabályait a minisztériumra, ahonnan rövid idő alatt visszaküldik jóváhagyottan.

— **Iskolai hír.** A bajai ciszt. r. főgimnáziumban f. hó 31-én tartják meg a pótlóvisz gálatokat, a beirások pedig 1-én, 2-án és 4-én lesznek. 5-én ünnepélyes Venisante, 6-án pedig megkezdődnek a rendszer előadások.

— **Gyógyszertár jog.** Mercz József, a Lovassy-gyógyszertárban már hosszabb idő óta működő gyógyszerész, Tiszaföldvárra gyógyszerészt jogot kapott, ahol rövidesen meg is nyitja gyógyszerésztárát.

— **Pályázat.** A földművelésügyi miniszter pályázatot hirdet Gödöllőn október hó 15-én kezdődő méhész munkás tanfolyamra, amely két évig tart. Tizenhathat harmincöt éves korig vesznek fel pályázókat, akiknek szeptember hó végeig kell benyújtaniuk a földművelésügyi miniszterhez pályázataikat. A tanfolyamon résztvevők a gazdaságban szabad lakást és államköltéségen teljes ellátást meg ruhát kapnak.

— **Egy művészről.** Örömmel regisztrálunk minden olyasvalamit ami egy-egy bajai kiválóságra vonatkozik, ösztönlőn örülnünk tehát jelenleg is annak, hogy egy kisebb megértő körön kívül eddig ismeretlen művészről, Éber Sándorról a bajai tanítóképző művész-tanáráról, végre tudomás szereken szélesebb körökben is. Ezt bizonyítja a Budapesti Hírlap vasárnapi számában megjelent értekes cikk, amelyet Platz Bonif. dr. az oriai tudású és világhírű pap-tanár irt Éber Sándorról, a művészi megértés és értékelés hangján. Reméljük, hogy most már lassankint ráterelődik a művészi világ figyelmére a mi kedves, a saját útján haladó, intuitív freskó-művésztünkre, aki nem hangos lármával, de kitartó munkával, alapos tudással, és főleg nagybecsű művészi produktumokkal kényszeríti az embereket arra, hogy őt észreveggyék és megbecsüljék.

— **Moz.** Óriási sikerrel mutatja be az elmúlt napokban a László-féle Uránia színház a »Luzia züllik« c. nagyhatalmú drámát, amelyet közkívánatra háromszor is megismételt műsorban kívül. — A Jansen-Bioskop tegnapi műsorából pedig ki kell emelnünk a »Hű a halálig« és »Karnevál éjszaka« c. képeket. A Jansen-Bioskop fejlettebb technikájával vinta ki a közönség elismerését, míg a László-féle aktuális, szinte riportszerű képeivel hat.

— **Merénylet a vonat ellen.** Kedden délután majdnem vasuti szerencsétlenség történt a szabadka—bajai vonalon, Szabadka közelében. 167. kilométerjelző mellett a kétfelé ágazó sínek közé valaki három hatalmas követ tett. Szerencse, hogy ebéd után hat vasuti munkás hajtányon ment végig a vonalon, s a szétágazó sínekhez érve, a hajtány fölborult, a hat munkás pedig könnyebb sérüléseket szenvedett, s így ez a kisebb szerencsétlenség, megakadályozta az esetleges nagy vasuti szerencsétlenséget. A csendőrség erőlyesen nyomoz ebben az ügyben, mert ezen a vasuti vonalon egyébként is állandóan rettegőben tartják az utasokat a dolognélküli suhanok.

— **A bajai tanítóképző értesítője.** Az elmúlt iskolai év munkásságáról és eredményeiről számol be most Scherer Sándor, a bajai áll. tanítóképző igazgatója, izlésesen kiállított füzetben, amely immár a 38-ik értesítője a 41 év óta fennálló intézetnek. Óriási kulturális fontosságú feladat hármlik évenként a tanítóképző intézetre, s hogy a bajai pártalannal felel meg kitzított céljának, legegyszerűbb példával azt hozzuk csak fel, hogy az ország legelső és leghíresebb, legátogatottabb intézetévé fejlődött aránylag rövid idő alatt. Az 1910/11. iskolai évben 39 növendék nyert tanképesítést. A növendékek létszáma összesen 204 volt, akiket Scherer Sándor igazgatóval az élükön 26 nagytudású, kiválóan képzett szaktanár tanított. A növendékek közül bajai fiú 18, Bács Bodrog megyei 73 volt, a többi az ország majdnem összes vármegyére oszlott el. 153 rom. kath., 5 görög kat., 10 református, 16 evangélikus, 18 gör. kel. scrb. és 2 izraelita növendéke volt az intézetnek. Bezártul az értesítő a tanulók egészségi és fizyelmű állapotáról, továbbá a szokásos tanulmányutakról és kirándulásokról, nemkülönb. ben az intézet kebelében tartott magas színvonalú ünnepi és színelőadásokról, továbbá a tanítóképesítési miniszterielv előirt új rendjéről. Az állam ebben az iskolai évben 160,418 koronát költött az intézet fenntartására. Végül a Baján már ötödik továbbképző tanfolyam tanítási programját és módszereit — amelyről már mi is írtunk annak idején — ismerteti az igazgató, aki ebben a vékony, kivonatult füzetben voltaképpen egy nagyréteki kultúr — munkásságot tár elénk.

— **Inzultáló rendőr.** Érdekes rendőri tulakapsról értesít bennünket szabadka tudósítónk. Szász Gyula teiskereskedelmi iskolai tanár egy vidéki nőt, akinek viselkedésében nem volt semmi feltűnő, kisért ki az állomáshoz, ahol egy rendőr megfogta az asszony karját s a vasuti őrházba hurcolta, azon indoklással, hogy nem tisztességesen viselkedik. Szász tanár tiltakozott a rendőri brutalitás ellen, de haszlatlanul. Az időközben összeverődött nép megbotránkozással nézte a sokatlan jelenetet, és önként jelentkeztek a rendőr eleni tanuallomásra. Romátika Jenő szintén kikelt a törvénytelen eljárás ellen. A lefogott urinót a városházára kísérték, ott jegyzőkönyvet vettek fel, aztán szabadon bocsátották. Szász tanár feljelentést tett az ügyészségen.

— **A darmstandi nagyhőrség polgármesteri hivatala az iskolai orvosok rendelkezése folytán minden tanulókat utasítást adott szüleikhez, melyben többek között az áll: »A szülők óvva figyelmeztetnek gyermekeiknél a fogápolásra naponta szigoruan ügyelni, amelynyben rossz fogak gyakran súlyos gyomor-és emésztési zavaroknak okozói.« A legelőszűrűbb és legjobbban bevált szájjápolásra a minden tekintetben ártalmatlan Sarg Kalodott fogtisztítószert, amely nemcsak kitűnő tulajdonságai, hanem praktikus csomagolása és jutányos volta miatt közkedvelt. Szájápoláshoz pedig különösen alkalmas szájvíz alkalmas, mint-hogy kellmes ize van és antiszeptikus hatást.**

— Pöstyén fürdő nyarutóján és ősszel nyujja a legkellembb tartózkodást. Ilyenkor az időjárás rendszerint kiválóan kedvező és amikor más fürdőhelyek már kapuzárásnál tartanak, akkor Pöstyénben még mindig élénk, kellemes fürdőélet uralkodik. Jelentékeny mértékben van ilyenkor képviselve a külföld előkelő közönsége is, mely előszeretettel keresi fel Pöstyént utókurára, miután itt a fürdőközönség nagy számára való tekintettel a vendégek jólérése és szórakozása iránt minden időben a legmesszebbmenő gondoskodás történik. 1311

Bajai riportok.

— Bajai freskóművész. —

Soha nem kereste a nyilvánosság elismerését, csak művészetének élt, nem loholt aztán, hogy freskói tömegek nézőpontjában izzanak a dicséreték sugaraitól, az alkotás gyönyörűségében találta művészi megelégedettségét. Éveken át folytatott szerény művészkedésének, melynek egyedüli bűne éppen a szerénység volt, végre legalább némi méltatásban részesült, a sajtó tudomást szerzett róla és egy előkelő fővárosi lap már így ír egyik freskójáról, mely a bajai ciszterciák társalgó-termét ékesíti: „Kár, hogy ez a remekmű egy vidéki városkának privát házában van. Ennek a fővárosban kellene pompázni, hogy a magyar tudás, izlés és teremő erőnek e kintinő alkotását ezrek és százok élvezhették.” E freskó festője *Eber Sándor* képzőművész rajztanár.

Az alkalmat nem mulaszthatja el a helyi sajtó sem, hogy ne örvendezzen a bajai művész sikerének és ne ismertesse nagy vonásokban eddigi művészi pályafutását.

Mikor elfoglalta rajztanári állását a helybeli tanítóképzőnél, ambíciója, belső művészi ösztöne arra indították, hogy tanítványainak nyújtson valami lélekemelőt, olyan lelkesítő, mely a festőművészet híveivé teszi őket és megértővé. Elhatározta tehát, hogy egy nagy freskót fest a rajzterem főfalára. Így készült el nagy koncepciójú freskója: a *művészi oktatás*.

A képen a középső helyet a művészet géniusza foglalja el, a megfigyelés pillanatában és helyzetében. A géniusz mögött az érdeklődő tanítványok csoportja, kik között több ismert — legalább is Baján ismert — arc között ott látható a művész alakja is.

Két évvel ezelőtt egy évet Rómában töltött és ottani tanulmányai tehetségét gazdagon kifejlesztették. Már Rómában, a képőművészetek e középpontjában, fényes sikereket ért el. Mint arcképfestő számos megrendelésben volt része, és képeit a művészetek barátjai nagyrabecsülték és vásárolták.

Hazajövet ismét tanári hivatásának áldozott, de a pedagógus mellett nem maradt tétlenül a művész sem és a lakásán berendezett műtermében egymás után készültek a tanulmányok újabb freskói számára. Ez évben három nagyszabású freskót készített el: a helybeli ciszterciák társalgótermében pompázót, és a lánycsóki templom szentélyének boltozat festését. Az elsőnek témája: Krisztus és az Em-

mauszba menő tanítványok, a lánycsóki szentély képé: Krisztus megjelenik boldog Alacoque Margitnak. Ezt a nagy freskót bevezeti egy kisebb freskó anyatalakokkal. E két utóbbi szelíd barok-stílusban készült.

Mindegyik freskója a művészet teljét mutatja, egy eredeti nagy művészetettségnek originális felfogását, mely a maradandó és hosszú időkre szóló alkotásokban megnyilatkozik. E rövidke ismertetés befejezéseképen a sorok írója még csak ama gondolatának ad kifejezést, hogy Baja város mostani élénk építkezési lendületében megbecsülhetetlen egy helybeli vérbeli freskó művész. A magánházak is ma már stilszerűen épülnek nálunk, és egy-egy ilyen nagyobb arányú magánház ebédőjének, szalóinjának kifejezhetetlen értékét adhatna odaillő freskó. Az élet és az emberek gondolkodása csak finomulhatna a művészet nyomán.

Felölös szerkesztő:

S Z I R M A I V I D O R d r.

Országot hódító

utjában hozzánk is megérkezett a jelenkor **egyetlen kifogástalanul jó** magyar szivarkahüvelye a

„GONDÜZŐ“

mely vergé, önégő, **hamumentes** papirból, nikotin-fogópal készül és páratlan kedvezményben részesíti :: fogyasztóit. — Egyedüli elárúsítás ::

K O L L Á R A.

:: :: könyvkereskedésében Baján. :: ::

Répatermelők figyelmébe!

Szállítsuk a répát keskenynyomtávu

gazdasági vasuton,

mert így a szállítás 80 százalékkal olcsóbb.

Ily vasutakat tervez és épít a vasuthoz szükséges felépítmény anyagokat gyártja és szállítja a

Magyar Belga Fémipargyár Részvénytársaság

Budapest, VI. Hungária-körut 115. szám.

Költségvetés és árjegyzék díjtalan.

2464/1911. sz.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

A bajai kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatósága nyilvános verseny útján vállalatba bocsátja a Baján, Gróf Széche nyi-utcában levő székházában (Ackermann János féle ház) tervezett egy szobából álló szolgálakás (hozzáépítés a meglévő konyhához) építési munkáit.

Terv, költségvetés és feltételek a bajai kbrületi munkásbiztosító pénztár hivatalos helyiségében (Attila-utca 18) hétköznap reggel 8—12 és d. u. 2—5 óráig megtekinthető.

Ajánlatok az összes munkálatokra együttesen teendők, munkanemenként külön-külön tett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Csak szakáyszerűen kiállított, magyar nyelven szövegezett 1 kor bélyeggel ellátott és pecsételt lezárt, srtetlen borítékba elhelyezett és közvetlenül, vagy posta útján beadott ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni.

Az ajánlatot tartalmazó boríték a következő feirrással látandó el.

„Bajai Kerületi Munkásbiztosító Pénztár igazgatóságának Baja. Ajánlat a bajai kerületi munkásbiztosító pénztár új székházában szolgálakás építésére. Ajánlattevő N. N.“

Az ajánlathoz ajánlati költségvetés is csatolandó, melybe az egységárak és a célra szánt rovatokba bevezetendők és azok végösszege feltüntetendő. Az ajánlati költségvetést az ajánlattevő aláírni köteles.

Bánatpénzül készpénzben vagy biztosítékképes értékpapirokban az ajánlati költségvetés végösszegének 5 százaléka legkésőbb 1911. évi szeptember 9. napjának déli 12 órájáig jelen hirdetmény számára való hivatkozással a bajai kerületi munkásbiztosító pénztár pénztáránál teendő le.

A bánatpénzt az ajánlathoz csatolni nem szabad.

Az ajánlatok a bajai kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatóságához 1911. évi szeptember 9. napjának d. e. 12 órájáig adandók be. A később érkezettek nem fognak figyelembe vétetni.

A verseny tárgyalás Baján, a kerületi munkásbiztosító pénztár hivatalos helyiségében 1911. évi szeptember 10. d. e. 10 órakor fog megtartatni, a verseny tárgyaláson, illetve ugyanakkor az ajánlatok felbontásánál az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

A pénztár igazgatósága fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között az ajánlati árakra való tekintet nélkül szabadon választhat.

Az ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

Azon pályázók, akik törvényes képsítéssel nem bírnak, kötelesek már ajánlataikban ily képsítéssel bíró megbízottat megnevezni és annak képsítését igazolni.

A munkálatok elnyerőjének kötelezettsége teljesítésére nézve minden tekintetben a közszállítási szabályrendelet idevonatkozó határozmányai irányadók.

Azon pályázók, akik a pénztár előtt

ismeretlenek, tartoznak szállítóképességek és megbízhatóságukat az illetékes kereskedelmi és iparkamra bizonylatával igazolni.

A munkálat a m. kir. állami munkásbiztosítási hivatal jóváhagyása után a munkálat elnyerője által nyomban megkezdendő és egy hó leforgása alatt lakható állapotba hozandó.

Baján, a bajai kerületi munkásbiztosító gőnzár 1911. augusztus 27-én tartott határozatképes üléséből.

Aczél Lajos,
igazgató.

Spitzer Ármin,
elnök.

Mészáros Lázár-utca 40. sz.

HÁZ

szabad kézből eladó. Értekezhetni ugyanott a tulajdonosnál.

Bajai m. kir. adóhivatalnál ügyes

DIJNOK

azonnal alkalmazást nyer.

1330

Pályázati hirdetmény.

A bajai ipartestületnél megüresedett és évi 600 kor. készpénz, lakás, világítás és a téli hónapokban fűtés elvezetével egybekötött szolgái állásra pályázat hirdetettik.

Felhívtnak pályázni óhajtok, hogy kérvényeket t. évi szeptember 14. déli 12 óráig az ipartestület hivatalánál nyújtsák be.

A szolgái állásra vonatkozó feltételek az ipartestület hivatalában megteudhatók.

Baja, 1911. augusztus 29.

Elnökség.

1764/1911.

Pályázati hirdetmény.

Vaskut községben végleg megtűrt 600 kor. előleges havi részletekben felvehető javadalmazással ellátott irnok-végrehajtói állásra pályázatot hirdetek. Felhívom ennél fogva pályázni óhajókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám szeptember 15 ig adják be.

Baja, 1911. évi augusztus 14.

Vojnits Máté s. k.
főszolgabíró.

2662/911.

Pályázati hirdetmény.

Vaskut községben leköszönés folytán megüresedett és évi 600 korona fizetéssel javadalmazott irnoki állásra pályázatot hirdetek és felhívom a folyamodókat, hogy kellően felszerelt kérvényeiket hozzám legkésőbb t. évi szeptember 15-ig nyújtsák be.

Baja, 1911. évi augusztus 21.

Főszolgabíró szabadságon:

Mentényi Sándor
tb. főszolgabíró.

Egy jóforgalmu, nagy vevőkörrel bíró, 12 év óta fenálló, jól berendezett kalapdivatüzlet eladó.

Cím a kiadóhivatalban. : : : 1327

Táncoktatási jelentés.

Van szerencsém Baja város intelligens közön ségének tudomására juttatni hogy a

II-ik táncanfolyamot

szeptember 1-én megkezdem a Nemzeti Szálló

nagytermében. — Beiratkozni lehet naponta délután 11—12 és délután 3—7 óráig a Nemzeti Szállodában és ifj. Wagner Antal ur könyvkereskedésében. — Míserint nem szokásom házakhoz járni, csakis meghívásra, tisztelettel felkérem a t. közönséget, hogy a tanítás késedelmét ne szenvedjen, a növendékeket minél előbb beirni méltóztatnék. A tanítás idője, a tanuló ifjakknak d. u. 5—7-ig, a kereskedő és iparos ifjakknak este 8—10 óráig.

Külön boston kurzus. — Kívánatra magán-házaknál is adok oktatást.

Teljes tisztelettel 1324

Bajlós Bertalan, táncanár.

7572/1911. tkvi szám.

Árverési hirdetmény.

A bajai kir. járásbíróóság mint teleklönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az árverést Dr. Fischhof Zsigmond bajai ügyvéd által képviselt Scheer és Weidinger bajai cégek, Hegedűs Józsefné bajai lakos ellen 562 kor. tőke, ann-k 1909. évi április hó 15-től járó 6% kamatai 34 korona ezuttal megállapított és a még felmerülő költségeknek, nem különben csatlakozott Dr. Fischhof Zsigmond ügyvéd által képviselt Scheer és Weidinger cégeknek 600 korona tőke és jár. Dr. Szirmai Vidor ügyvéd által képviselt Sternfeld Vilmos 85 korona 05 fillér tőke és jár. iránti követelések kielégítése végett az 1881. évi LX t. c. 144. és következő §-ai, valamint az 1908. évi XLI. t. c. 21. §-a alapján a szabadkai kir. törvényszékhez tartozó, a bajai kir. járásbíróóság területén lévő, a bajai 1305. számú b-tétben 7550 és 7549/2. hrsz. 8 hold 97 négyszögöl területű alsóórányosi dűlőben fekvő szántóra 1053 korona kikiáltási árban ezennel elrendeli és annak Baján a teleklönyvi árverési helyiségben 1911. évi szeptember 23. napjának délutáni 3 óráját kitűzi.

Az elárverezendő ingatlanok a kikiáltási ár 2/3-ánál alul eladatni nem fognak.

Árverezők a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez tegyék le.

Vevő a vételárat három egyenlő részletben és pedig az 1-ső részletet 15, a 2-ikat 30 nap, a 3-ikat 45 nap alatt, mindig az árverés jogerőre emelkedésétől számított, de mégis az árverés napjától járó 5% kamataival együtt, a bajai kir. adóhivatal mint bírói letéptéznárnál, az ide két példányban és kellő felzetekkel benyújtandó kérvény kapcsán fizessék le.

A bánatpénz az utolsó részletbe számítatik be.

A kir. járásbíróóság mint teleklönyvi hatóság. Baja, 1911. évi augusztus 5. napján.

Dr. Rác, kir. járásbíró.

A kiadmány hitelül: Nozdrovicky tkvezető.